

Ασκήσεις

Άσκηση 1: Η σκούπα και η συνέργεια

Η παρακάτω άσκηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην αρχή του σεμιναρίου, με στόχο να συζητηθεί η έννοια της ομάδας, και της συνέργειας ($1+1>2$).

1. Σημειώστε όσες περισσότερες χρήσεις μπορείτε να σκεφτείτε για μια σκούπα (κοινή σκούπα με κοντάρι) (π.χ. σκούπισμα). Εδώ θα δουλέψετε ατομικά, χωρίς να ζητήσετε διευκρινιστικές ερωτήσεις ή να συνεργαστείτε. Χρόνος 2 λεπτά.
2. Μόλις περάσουν τα 2', σημειώστε πόσες χρήσεις βρήκατε ατομικά (π.χ. πέντε). Αυτό είναι το ατομικό σας σκορ.
3. Σχηματίστε μικρές ομάδες 2 έως 4 ατόμων, προσέχοντας όλες οι ομάδες να έχουν, αν είναι δυνατόν, τον ίδιο αριθμό μελών. Οι ομάδες ας είναι όσο γίνεται πιο μακριά μεταξύ τους, ώστε να μην κρυφακούν!
4. Σε κάθε ομάδα ανταλλάξτε απόψεις για τις χρήσεις που βρήκατε και σημειώστε τον συνολικό αριθμό χρήσεων της σκούπας. Αν δύο ή παραπάνω μέλη της ομάδας έχουν βρει μια ίδια χρήση, την μετράμε μία φορά μόνο. Αυτό είναι το άθροισμα των ατομικών σκορ.
5. Έχετε 2' ακόμη. Σε επίπεδο ομάδων, συζητήστε χαμηλόφωνα, και σημειώστε και άλλες χρήσεις της σκούπας. Εδώ μετράνε μόνο νέες χρήσεις, ιδέες δηλαδή που δεν είχαν καταγραφεί από κανένα μέλος της ομάδας. Μόλις ολοκληρωθεί ο χρόνος των 2', μετρήστε τις νέες ιδέες που κατεγράφησαν. Αυτό είναι το αποτέλεσμα της ομαδικής εργασίας.
6. Στη συνέχεια, προσθέστε για κάθε ομάδα το άθροισμα των ατομικών σκορ και το αποτέλεσμα της ομαδικής εργασίας και βρείτε το συνολικό τελικό σκορ για κάθε ομάδα. Τέλος, με τη βοήθεια του εκπαιδευτή σας που θα γράφει τα αποτελέσματα όλων των ομάδων, συμπληρώστε ένα πίνακα ως εξής:
 - Πρώτη στήλη: Άθροισμα ατομικών σκορ.
 - Δεύτερη στήλη: Αποτέλεσμα ομαδικής εργασίας.

- Τρίτη στήλη: Συνολικό αποτέλεσμα κάθε ομάδας.
7. Με το συντονισμό του εκπαιδευτή σας, αναλογιστείτε:
- την επίτευξη της συνέργειας στην προκειμένη περίπτωση, με άλλα λόγια την προστιθέμενη αξία της ομαδικής εργασίας.
 - τη σημασία της συνέργειας ($1+1>2$) σε πιο σύνθετες ασκήσεις. Πότε πιστεύετε ότι η συνέργεια είναι πολυτιμότερη;

Άσκηση 2: Φτιάξε έναν πύργο, φτιάξε μια ομάδα

Ο Tom Wujec παρουσιάζει την έρευνα για το "πρόβλημα του marshmallow", μια απλή άσκηση οικοδόμησης ομάδας που περιλαμβάνει σπαγγέτι, ταινία, σπάγκο και ένα marshmallow. Ποιος μπορεί να χτίσει τον ψηλότερο πύργο με αυτά τα υλικά; Και γιατί μια ομάδα-έκπληξη κερδίζει πάντα τον μέσο όρο; (Τις χειρότερες επιδόσεις έχουν οι πρόσφατοι απόφοιτοι σχολών διοίκησης επιχειρήσεων, οι αρχιτέκτονες και οι μηχανικοί τα καταφέρνουν καλύτερα, οι μαθητές νηπιαγωγείου έχουν επίσης καλές επιδόσεις και μάλιστα καλύτερες από τους μαθητές σχολών διοίκησης επιχειρήσεων). Το βίντεο παρουσιάζει τη φύση της συνεργασίας, των ομαδικών διαδικασιών, της διευκόλυνσης ομάδων, της διαμάχης για την εξουσία, των κινήτρων και άλλων πτυχών της δημιουργίας ομάδων.

[Video ομιλίας Ted: Build a tower, build a team](#)

Άσκηση 3: Το πλαίσιο μίας ομάδας

Σκεφτείτε μία περίπτωση κατά την οποία εργαστήκατε σε μια ομάδας και σας έδωσε μεγάλη ικανοποίηση, και σε μία ομάδα που συνέβη το αντίθετο. Περιγράψτε σε 4-5 γραμμές τι έκαναν τα κομβικά πρόσωπα που συμμετείχαν σε κάθε ομάδα, ποιο ήταν το πλαίσιο της κάθε ομάδας, και ποιες συγκεκριμένες συμπεριφορές συνέβαλαν ώστε να νιώσετε ικανοποίηση και δυσαρέσκεια σε κάθε περίπτωση. Έπειτα, μοιραστείτε τις ιστορίες σας με την ομάδα σας και αναλογιστείτε τους παράγοντες που οδήγησαν στην υψηλή ή χαμηλή ικανοποίηση. Ποια κοινά στοιχεία εντοπίζετε;

Άσκηση 4: Πλεονεκτήματα & προβλήματα των ομάδων

Βήμα 1: Χωριστείτε σε δύο ομάδες. Κάθε ομάδα έχει 5 λεπτά για να σκεφτεί πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα ολοκλήρωσης μίας εργασίας σε ομάδες.

Βήμα 2: Οι ομάδες δηλώνουν τον συνολικό αριθμό πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων, και τα αναφέρουν εναλλάξ.

Βήμα 3: Ιεραρχήστε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, ανάλογα με τη σημαντικότητά τους. Αν εργάζεστε ήδη ως ομάδες, σκεφτείτε τη σημασία αυτών των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων στις ομάδες αυτές.

Ενδεικτικά, τα πλεονεκτήματα των ομάδων περιλαμβάνουν τα εξής:

- Καλύτερη απόδοση μέσω διευρυμένων γνώσεων και εμπειριών
- Δημιουργικότερες προσεγγίσεις
- Μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση των προβλημάτων
- Συλλογική ευθύνη για τις υποχρεώσεις και κοινή προσήλωση στους στόχους
- Κάλυψη των ανθρώπινων αναγκών για συσχέτιση
- Περιβάλλον που παρακινεί τα μέλη της ομάδας
- Κατανομή αρμοδιοτήτων με βάση την εξειδίκευση

Σημαντικά μειονεκτήματα των ομάδων είναι τα εξής:

- Συγκρούσεις μεταξύ των μελών
- Παρεμβάσεις στην εξειδικευμένη γνώση εντός ατόμου.
- Επιρροή στην παραγωγική δυνατότητα κάποιου μέλους της ομάδας.
- Ο χρόνος και η ενέργεια που απαιτούνται για την δημιουργία συλλογικού πνεύματος.
- Επιβράδυνση στη λήψη των αποφάσεων
- Κυριαρχία μιας 'κλίκας' εις βάρος των υπόλοιπων μελών (Harvard Business Review, 2007)

Άσκηση 5: Πως θα χειριζόσουν τις παρακάτω συμπεριφορές;

Σκεφτείτε πως θα χειριζόσασταν τις παρακάτω συμπεριφορές των μελών της ομάδας. Τι θα κάνατε ώστε να ξεπεράσετε τα προβλήματα που δημιουργούνται;

- Το σιωπηλό μέλος
- Ο «έχων πάντα κάτι να πει» (κυριαρχεί στη συζήτηση, νομίζει ότι πάντα λέει το σωστό)
- Ο «όλα πάντα μου φταίνε» (κριτικάρει και συνεχώς γκρινιάζει)
- Ο «βαριέμαι, βαριέμαι, βαριέμαι» (δεν ενδιαφέρεται για το έργο)
- Ο «συνεχώς διαφωνώ» (επικέντρο της προσοχής, διαφωνία για την διαφωνία)

Προτεινόμενες απαντήσεις:

- Το σιωπηλό μέλος: εναλλαγή διαλόγου (όχι στοχοποίηση: «πες μας και εσύ»)
- Ο «έχων πάντα κάτι να πει»: θεσπίζουμε κανόνες ομαλής λειτουργίας (π.χ. εναλλαγή, δεν διακόπτουμε, κανόνας 3 θεμάτων, «ας δώσουμε την ευκαιρία σε άλλους να μιλήσουν»)
- Ο «όλα πάντα μου φταίνε»: τοποθέτηση του ηγέτη για επικέντρωση στον στόχο
- Ο «βαριέμαι, βαριέμαι, βαριέμαι»: ανάθεση εύκολου έργου (π.χ. πρακτικά), να μην υπάρξει απραξία!
- Ο «συνεχώς διαφωνώ»: δεν μπαίνουμε σε διαφωνίες γιατί αυτό επιζητά, προσκαλέστε τους άλλους να μπουν στη συζήτηση